

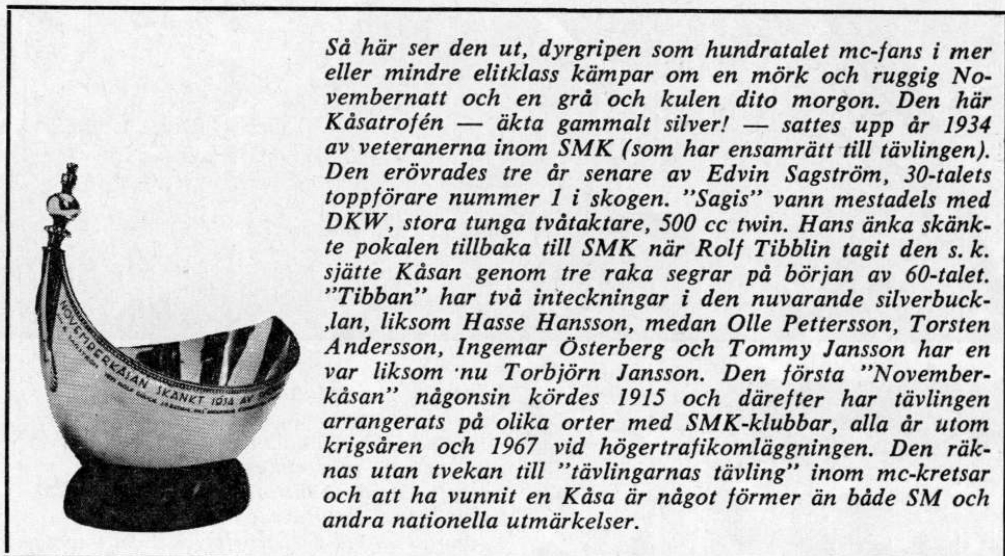
"finaste" och äldsta bland alla årligen utdelade troféer i svensk mc-sport; den får vandra ett år till, minst! Den "Sjunde Kåsan" var nära att hamna hos favoriten Hasse Hansson, som hade två inteckningar förut. Men Hasse får vänta ännu minst ett år. Den nye — ett år framåt — innehavaren av dyrgripen heter Torbjörn Jansson.

sjunde kåsan vandrar vidare

● Ingenting hade kunnat väcka större förvåning i det tämligen fullsatta tävlingssekretariatet för 1972 års Novemberkåsa än arrangörernas meddelande om att den 23-åriga Torbjörn Jansson från MK Orion i Hallstavik lagt beslag på totalsegern. Meddelandet slog faktiskt ner som en bomb eftersom så gott som samtliga var helt övertygade om att storfavoriten Hans Hansson, Tibro MK hade vunnit sin tredje seger och tagit Kåsan för alltid.

Hur kunde det då komma sig att alla var så illa informerade? Jo — för det första var den duktiga crossåkaren från Roslagen över huvud taget inte nämnd i förhandstipsen och dessutom hade han de tre favoriterna Lars-Erik Johansson, Steve Tell och Hans Hansson före sig i protokollet efter de båda nattvarven. Man räknade också helt med att striden om slutsegern skulle komma att stå mellan dessa tre.

När så Hasse Hansson körde i mål och man kunde konstatera att han kört upp de båda framförvarande konkurrenterna och åkt ifrån dem trodde man saken var klar. Men så gjorde man en efterkontroll av en något underlig sträckt看 som Torbjörn Jansson fått under det inledande nattvarvet och då visade det sig att man läst fel

Så här ser den ut, dyrgripen som hundratalet mc-fans i mer eller mindre elitklass kämpar om en mörk och ruggig Novembernatt och en grå och kulen dito morgon. Den här Kåsatrofén — äkta gammalt silver! — sattes upp år 1934 av veteranerna inom SMK (som har ensamrätt till tävlingen). Den erövrades tre år senare av Edvin Sagström, 30-årets toppförare nummer 1 i skogen. "Sagis" vann mestadels med DKW, stora tunga tvåtakare, 500 cc twin. Hans änka skänkte pokalen tillbaka till SMK när Rolf Tibblin tagit den s. k. sjätte Kåsan genom tre raka segrar på början av 60-talet. "Tibban" har två inteckningar i den nuvarande silverbucklan, liksom Hasse Hansson, medan Olle Pettersson, Torsten Andersson, Ingemar Österberg och Tommy Jansson har en var liksom nu Torbjörn Jansson. Den första "Novemberkåsan" någonsin kördes 1915 och därefter har tävlingen arrangerats på olika orter med SMK-klubbar, alla år utom krigsåren och 1967 vid högertrafikomläggningen. Den räknas utan tvekan till "tävlingarnas tävling" inom mc-kretsar och att ha vunnit en Kåsa är något förmer än både SM och andra nationella utmärkelser.

på fem minuter på stämpelkortet och därmed byttes plötsligt en fjärdeplats mot seger med 65 sekunder och sensationen var ett faktum.

SÄLLQVIST — ETT JEHU

Men ingen av de ovan nämnda var Novemberkåsans snabbaste förare. Det var istället SMK Värnamos Jan-Erik Sällqvist som for fram som ett jehu i skogen. Nu vann smålänningen inte mindre än nio av de femton sträckor som ingick i tävlingen och på en del av dessa utklassade han formligen samtliga medtävlare. Tyvärr hade Jan-Erik oturen att lyset gick sönder för honom redan på allra första sträckan vilket bl. a. fick till följd att han dränkte maskinen i ett kärnhål på andra sträckan och förlorade hela 45 minuter. Utan den förseeringen hade han vunnit överlägset.

Annars började tävlingen helt enligt ritningarna med att dubbla kåsavinnaren Hans Hansson tog ledningen efter första nattrundan med nästan fyra minuter före årets stora stjärnskott Steve Tell vilken i sin tur var 24 sekunder snabbare än Lars-Erik Johansson. Fjölårsvinnaren Tommy Jansson låg ytterligare c:a fyra minuter efter men dryga minuten framför Torbjörn Jansson. Kurt Gustavsson och Ingemar Österberg saknades då de föredrog att köra Baja 1000 i Mexico.

HASSE FAST I "MUDDEN"

Under andra nattvarvet började det emellertid hända saker och ting. Sålunda körde ledande Hasse fast i ett kärnhål på andra sträckan och förlorade åtskilligt med tid och tappade definitivt ledningen när han fick kedjebrott på den sista svartbiten. Istället gick Lars-Erik Johansson fram till

tåten före Steve Tell sedan båda gjort andra rundan nästan lika snabbt som den första.

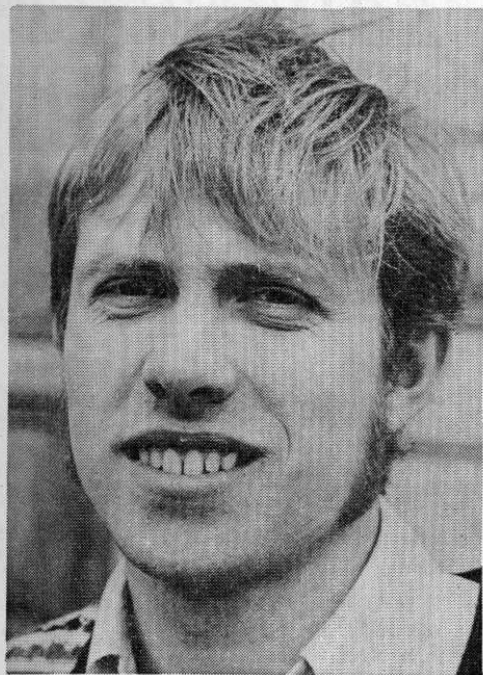
Hasse Hansson höll alltså tredje plats efter natten men Torbjörn Jansson hade nu gått upp som fyra 72 sekunder efter Hasse sedan blivande slutsegern åkte varvet fortast av alla. Tommy Jansson hade fått kännning av den sjukdom som tvingat honom till en dryg månads vila och måst slå av på tempot. Han tvingades för övrigt ge upp redan efter första sträckan på dag-etappen.

Lars-Erik Johansson hade alltså ett fint utgångsläge inför den avslutande dagetappen. Han hade dock inte turen på sin sida utan drabbades av punktering och tvingades stanna för att reparera och därmed flög segerchansen sin kos. Hasse Hansson däremot forcerade våldsamt och hade snart plockat upp och åkt ifrån både Lars-Erik och Steve Tell.

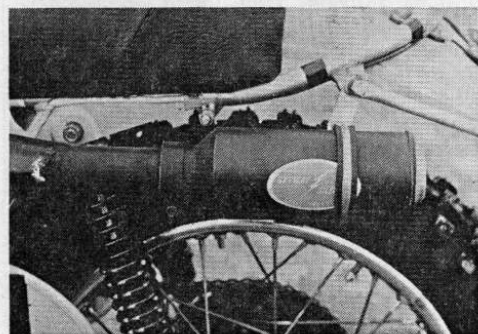
FLOTT SATSNING AV TORBJÖRN

Men det hjälpte ändå inte eftersom Torbjörn körde ännu fortare och vann dagvarvet med 47 sekunder före Sällqvist — och 137 före storfavoriten Hasse Hansson. Denna flotta satsning gav Torbjörn en segermarginal på 65 sekunder. Han medverkade samtidigt till att MK Orion vann klubbtagstävlingen (för vilken gång i ordningen?) och för alltid tog hem den s. k. "Gävlepokalen". Att Torbjörn räknades som en av favoriterna vittnar f. ö. det faktum att Husqvarna handplockade honom till det segrande märkeslaget. Positivt att man äntligen kommit igång med märkeslag på nytt, och påpassligt att kunna få med totalsegraren — oaktat att denne inte var med bland de allmänt hållna storfavoriterna.

VÄND!

Så här ser han ut! Okänd för dom flesta utanför skogsåkarnas inre cirkel, 23-åriga Torbjörn Jansson från MK Orion i Hallstavik och Roslagen. Jobbar som lastmaskinskötare i sin fars åkeri. Kör Husqvarna som privatförare, men "handplockades" av fabriken till det segrande märkeslaget i 1972 års Kåsa.

Intressant detalj på Hasse Hanssons fabriks-Husqvarna, en amerikanskstilververkad tillsatsljuddämpare — Skyway Silencer — med vilken man tydligen hoppas komma tillrätta med den svenska maskinens omvittnade bullerproblem, som nu ibland ger straffprickar på många banor utomlands, inklusive ISDT.

Att smålandsskogarna dock inte bara innehöll släta skogsstigar skvallrar denna bild om — den som kämpar bland stenarna är hemmaföraren Anders Hermansson på Husqvarna.

SJUNDE KÅSAN □ □ □ □ □

forts fr föreg sid

FÖRNÄMLIG TÄVLING

Avslutningsvis vill vi gärna ge arrangörsklubbarna Vimmerby MS och SMK Eksjö en eloge för det sätt på vilket man genomförde årets Novemberkåsa. Utan någon som helst överdrift torde man kunna påstå att det var den i särklass förnämsta tävling om det här åtråvärda vandringspriset som körts i modern tid och man får verkligen hoppas att blivande arrangörer av tävlingen passade på att närvara för att lära sig hur man ordnar en Kåsa.

Själva banslingan var utomordentligt fin och fullt åkbar över allt och de få kärrhål som fanns var inte större än att man utan större avvikelser från pilningen kunde åka på sidan om dem. Vidare var banmarkeringen så utmärkt att det nästan inte fanns några som helst möjligheter att köra fel och det var inte heller många som missade pilningen. Vidare hade Carl-Erik Gustafsson & Co gjort sig besvär med att spraya stenarna längs tävlingsstråket med gul färg för att förarna skulle se dem och därigenom i möjligaste mån undvika punkteringar. Man hade också radioförbindelse med de olika kontrollerna och dessutom gick uträkningen av resultaten så fort att man kunde hålla prisutdelningen en timme före utsatt tid.

MK Orion har gamla traditioner i Kåsasammanhang. Som klubb har man dominerat lagtävlingarna i flera års tid men individuellt var det länge sedan Orion vann. Torbjörn Janssons seger var faktiskt första gången för MKO sedan 1959, då Gunnar Johansson genom sin seger i den första Hindåskåsan tog den femte kåsatrofén för alltid. Under 50-talet vann Orion fem individuella segrar, två genom Bill Nilsson, tre genom Gunnar. Vår gamle idol Bill som nu nått den lätt gyllene medelåldern förhöjde faktiskt Orions lyskraft denna gång också, genom att som enda "oldtimer" från den hårda 50-talsepoken ställa upp, köra flott, fort och rutinerat och bli 10:a. Lagvinnande trion Jansson—Karl-Ingemar—Lindgren gick in som 1—5—9, vilket skvallrar om Bills kapacitet, den dag som idag är.

☆

MC-NYTT's jubileumsönskan "Diamantåret" 1973 är: en "veteranfight" mellan Bill Nilsson—Ove Lundell och gärna Gunnar Johansson i nästa års Kåsa.

☆

Svensk mc-sport har en sådan bredd idag, att många ställer sej frågande ef-

KÅSA KRINGSNACK-

ter kåsasegrarens meriter. Här är några sådana. 23-åriga Torbjörn Jansson är 5:a i 500 cc cross-SM 1972, året dessförinnan var han 7:a i 250 cc SM. Han är först och främst crossförare, skogstävlingar ställer han upp i när han får tid över. Kåsan passar därför fint — crossåsongen är ju överstökad vid det laget.

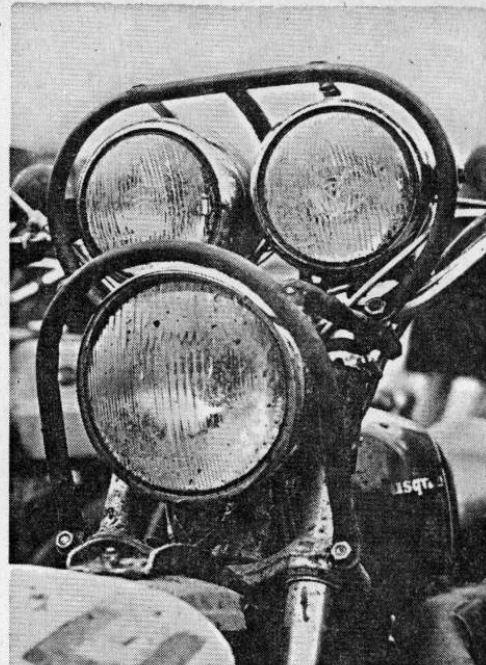
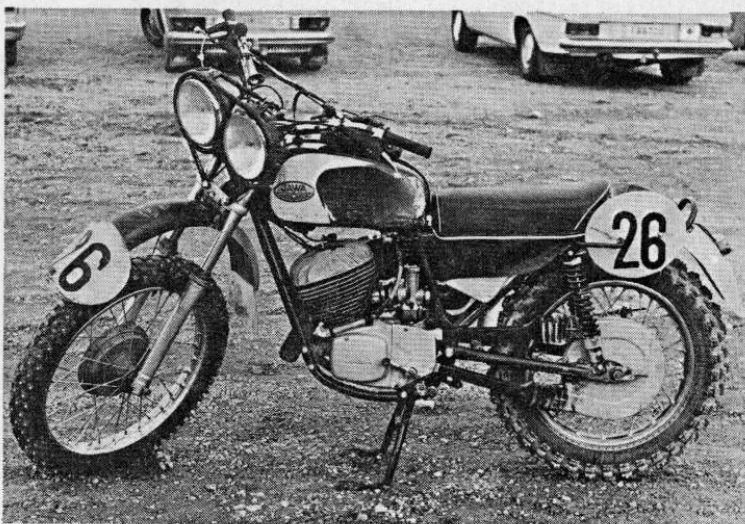
☆

— Jag åkte ned till Vimmerby med den fasta föresatsen att vinna löpet, säger Torbjörn som en segrarkommentar. Denna kommentar säger en hel del om Torbjörns fighteranda, ty faktum är att ganska många förare ställer upp i Kåsan endast med den föresatsen att komma runt inom respittiden — något som i och för sej alltid anses vara en merit nog.

Torbjörn Jansson gjorde en rak, snygg körning rätt igenom Kåsan, och hade inga speciella problem varken personligen eller maskinellt. Storfavoriten Hasse Hansson drabbades däremot på natten bl. a. av ett stopp i ett kärrhål. Detta föranledde det alltid förekommande snacket om "tur" att ta fart. Torbjörn Jansson skulle alltså vara en "turgubbe" gick det ut på. Hasse borde ha vunnit sin tredje kåsaseger och pokalen för all-

Ännu bättre belysning svarade Tommys klubbkompis i MAL, Åke Spångberg för. Kåsans bästa elutrustning!

1971 års segrare, Tommy Jansson från Lerum gjorde sej känd för sin enorma belysningsanläggning, då monterad på den vinnande 400 cc Husqvarnan. I år hade Tommy satt på samma belysning på den 400 cc fabriks-Jawa som han är enda svensk om att köra. Tommy hörde till favoriterna, men tyvärr hade han varit sjuk ett tag före tävlingen och orken räckte därför inte till.

Typisk kåasträcka 1972. Banan genom smålandsskogarna var denna gången mestadels körbar, någon släpa-och-slitkörning var det inte tal om, och därmed blev Kåsan denna gång mindre chansbetonad. På bilden ser vi nr 42 Lennart Jansson från Rasbo på Husqvarna, följd av Anders Jeanson från Vimmerby, båda på Husqvarna.

tid om han inte haft otur. Men — hur är det, hade Hasse överhuvud taget tävlat om denna Kåsa längre om samma ologiska snack gällt i alla kåsor — hur många Kåsor har Tibblin fått se gå sin näsa förbi på grund av just otur. Nej — i ett sådant här sammanhang gäller en kombination av alla slags faktorer, och att en förare kör hela natten utan stopp eller kullkörningar är faktiskt ett betyg så gott som något åt hans förmåga och skicklighet. Grattis Torbjörn och välkommen till kåsavinnarnas cirkel!

★

Tommy Janssons kommentar: — Det skall vara en Jansson i Kåsan i år också.

★

Husqvarna, som bl. a. i våra spalter erhöjll en del kritik för sin avsaknad av insatser i 1971 års Kåsa, hade ryckt upp sej betydligt denna gång och bl. a. hade förre tävlingsledaren Bror Jaurén — numera europachef för mc-divisionen — inbjudit en hel rad av sina europeiska återförsäljare, för att visa dessa hur en Kåsa går till, och även hur Husqvarna vinner Kåsan år efter år. För kåsasegaren Torbjörn Jansson — som ställde upp privat med varenda mutter betald

med egna medel — betydde segern även en ekonomisk och prestigemässig stor framgång. Efter kåsatriumfen gratulerades han av Bror Jaurén, vilken även erbjöd Torbjörn fria fabriksmaskiner såväl i cross som T-tävlingar 1973.

★

Hans Hanssons andraplats var att betrakta som vardagsmat för denne seger-späckade västgöte, men för tredjemannen Steve Tell betydde säkert 3:e-platsen betydligt mera. Steve har på rekordtid seglat upp som en av landets säkraste skogsåkare. Han började sin mc-karriär så sent som 1968 efter att tidigare ägnat sej mest åt trampcykeltävlingar. Innan han gav sej på motorcykel, rankades han som en av våra mest lovande tävlingscyklister, landslagsman och vid något tillfälle till och med före Gösta "Fågelm" Pettersson i mål. Efter sitt medlemsskap i Monark-teamet tycks hans verkliga framgångar ha kommit slag i slag. Efter sin tredjeplats i Kåsan körde Steve raka spåret till Holland, där han ställde upp och vann en tvådagars-tävling med sin Monark 125:a.

★

Hasse Hansson kom till Kåsan bättre förberedd än kanske någonsin. Han var

helt inställd på att ta sin tredje inteckning i den "Sjunde Kåsan" och därmed pokalen för alltid. Hasse ställde upp med en fabrikspreparerad 400 cc Husqvarna, med en hel del nya finesser som inte finns på köpecyklar. Bl. a. en helt ny gaffel, som är 400 gram lättare än den tidigare, och en ny ljuddämpare av amerikanskt fabrikat.

★

Första nattvarvet började bra för Hasses del, han hade inga större problem. Men på andra varvet mellan andra och tredje kontrollen började det djäkläs. Först körde Hasse ned i ett kärr (banans enda!) och fastnade ordentligt. Under jobbet att få oss maskinen skadades kedjespåraren, med påföljd att kedjan hoppade av. Denna malör kostade säkert Hasse en 7—8 minuters försening. På dagvarvet hjälpte det inte att Tibros mc-stolthet körde som aldrig förr. Bromsbanden tog nämligen slut också. Detta fixade Hasse på en transportsträcka, men slutfacit blev att han var slagen med 1,5 minut av Torbjörn Jansson. 90 sekunder på 30 mil, mestadels i skogen — det är inte mycket. Så smal var marginalen i toppen i 1972 års Kåsa, en av de bästa kåsatävlingarna i modern tid.